

2024/1022

9.4.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1022 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Απριλίου 2024

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/915 όσον αφορά τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα δεσοξυνιβαλενόλης στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμείξεις των τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/915 της Επιτροπής ⁽²⁾ καθορίζει τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένης της δεσοξυνιβαλενόλης (στο εξής: DON).
- (2) Το 2017 η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: η Αρχή) εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων που συνδέονται με την παρουσία δεσοξυνιβαλενόλης και ακετυλιωμένων και τροποποιημένων μορφών της στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές ⁽³⁾. Στην εν λόγω γνώμη, η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ανεκτή ημερήσια πρόσληψη (ΑΗΠ) των 1 μg/kg σωματικού βάρους ημερησίως για τη δεσοξυνιβαλενόλη πρέπει να θεωρείται ενιαία ΑΗΠ για το άθροισμα της δεσοξυνιβαλενόλης, της 3-ακετυλοδεσοξυνιβαλενόλης (3-Ac-DON), της 15-ακετυλοδεσοξυνιβαλενόλης (15-Ac-DON) και του 3-γλυκοσιδίου δεσοξυνιβαλενόλης (3-γλυκοσίδιο DON). Προκειμένου να εκτιμηθεί ο οξύς κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία, υπολογίστηκε ομαδική δόση αναφοράς οξείας έκθεσης (ΔΑΟΕ) 8 μg/kg σωματικού βάρους ανά γεύμα. Οι εκτιμήσεις της οξείας διατροφικής έκθεσης ήταν χαμηλότερες από τη δόση αυτή και δεν προκάλεσαν ανησυχία για την υγεία των ανθρώπων. Ωστόσο, η εκτιμώμενη μέση χρόνια έκθεση μέσω της διατροφής ήταν υψηλότερη από την ομαδική ΑΗΠ σε βρέφη, νήπια και άλλα παιδιά, ενώ παρατηρήθηκε υψηλή έκθεση και σε εφήβους και ενήλικες, γεγονός που υποδηλώνει πιθανή ανησυχία για την υγεία.
- (3) Με βάση τη γνώμη της Αρχής, η Επιτροπή εξέτασε τη δυνατότητα καθορισμού μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για το άθροισμα των DON, 3-Ac-DON, 15-Ac-DON και 3-γλυκοσιδίου DON. Ωστόσο, δεδομένου του περιορισμένου αριθμού στοιχείων παρουσίας για το άθροισμα των DON, 3-Ac-DON, 15-Ac-DON και 3-γλυκοσιδίου DON και δεδομένου ότι οι 3-Ac-DON, 15-Ac-DON και ιδίως το 3-γλυκοσίδιο DON δεν έχουν ακόμη αναλυθεί σε τακτική βάση, δεν υπάρχουν επί του παρόντος επαρκείς πληροφορίες για τον καθορισμό των εν λόγω μέγιστων επιπέδων έως ότου αναπτυχθεί περαιτέρω η μέθοδος ανάλυσης ρουτίνας των ακετυλιωμένων και τροποποιημένων μορφών της DON και παρακολουθείται η παρουσία του αθροίσματος της DON και των ακετυλιωμένων και τροποποιημένων μορφών της. Εν τω μεταξύ, προκειμένου να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας, είναι σκόπιμο να μειωθούν ορισμένα υφιστάμενα μέγιστα επίπεδα για τη DON σύμφωνα με την αρχή ότι τα μέγιστα επίπεδα πρέπει να καθορίζονται στο χαμηλότερο ευλόγως εφικτό επίπεδο με την εφαρμογή ορθών πρακτικών για την ελαχιστοποίηση της μόλυνσης και, ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των πρόσφατων δεδομένων σχετικά με την εμφάνιση.
- (4) Για να εξασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται ορθές γεωργικές πρακτικές για την ελαχιστοποίηση της παρουσίας DON στα δημητριακά, είναι σημαντικό να καθοριστεί ανώτατο όριο για τα μη μεταποιημένα δημητριακά. Δεδομένου ότι η μη μεταποιημένη βρώμη, πριν από την άλεση ή πριν από τη χρήση σε προϊόντα δημητριακών που διατίθενται στην αγορά για τον τελικό καταναλωτή, διατίθεται στην αγορά με τον φλοιό, το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο για την DON στους μη μεταποιημένους σπόρους βρώμης θα πρέπει να εφαρμόζεται στους μη μεταποιημένους σπόρους βρώμης με τον φλοιό, ακόμη και αν ο φλοιός είναι μη βρώσιμος.
- (5) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/915 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (6) Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος για τα τρόφιμα που διατίθενται νόμιμα στην αγορά πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα τρόφιμα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής.

⁽¹⁾ ΕΕ L 37 της 13.2.1993, σ. 1.⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/915 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2023, σχετικά με μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 (ΕΕ L 119 της 5.5.2023, σ. 103).⁽³⁾ Επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων που συνδέονται με την παρουσία δεσοξυνιβαλενόλης και ακετυλιωμένων και τροποποιημένων μορφών της στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές. *EFSA Journal* 2017;15(9):4718, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4718>.

- (7) Για να δοθεί η δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να προετοιμαστούν για τους νέους κανόνες που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί εύλογο χρονικό διάστημα έως ότου εφαρμοστούν τα νέα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα.
- (8) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2023/915 τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Τα τρόφιμα που απαριθμούνται στο παράρτημα και έχουν τεθεί νόμιμα σε κυκλοφορία στην αγορά πριν από την 1η Ιουλίου 2024 μπορούν να παραμείνουν στην αγορά μέχρι την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή την τελική ημερομηνία ανάλωσης.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2024.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 8 Απριλίου 2024.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο τμήμα 1 (μυκοτοξίνες) του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) 2023/915, η καταχώριση 1.4 (δεσοξυνιβαλενόλη) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1.4	Δεσοξυνιβαλενόλη	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα (μg/kg)	Παρατηρήσεις
1.4.1.	Μη μεταποιημένοι σπόροι δημητριακών, εκτός από τα προϊόντα που παρατίθενται στα σημεία 1.4.2 και 1.4.3	1 000	Εκτός από μη μεταποιημένους σπόρους αραβοσίτου που προορίζονται να μεταποιηθούν με υγρή άλεση και εκτός από ρύζι. Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για τους μη μεταποιημένους σπόρους δημητριακών που διατίθενται στην αγορά μόλις πριν την πρώτη μεταποίηση ⁽⁶⁾ .
1.4.2.	Μη μεταποιημένοι σπόροι σκληρού σίτου και μη μεταποιημένοι σπόροι αραβοσίτου	1 500	Εκτός από μη μεταποιημένους σπόρους αραβοσίτου για τους οποίους καθίσταται σαφές, π.χ. μέσω της επισήμανσης ή της ένδειξης προορισμού, ότι προορίζονται αποκλειστικά για επεξεργασία με τη διαδικασία της υγρής άλεσης (παραγωγή αμύλου). Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για τους μη μεταποιημένους σπόρους σκληρού σίτου και μη μεταποιημένους σπόρους αραβοσίτου που διατίθενται στην αγορά μόλις πριν την πρώτη μεταποίηση ⁽⁶⁾ .
1.4.3.	Μη μεταποιημένοι σπόροι βρώμης με μη βρώσιμο φλοιό	1 750	Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για τους μη μεταποιημένους σπόρους βρώμης με φλοιό που διατίθενται στην αγορά μόλις πριν την πρώτη μεταποίηση ⁽⁶⁾ . Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για τους σπόρους βρώμης στους οποίους περιλαμβάνεται ο μη βρώσιμος φλοιός.
1.4.4.	Δημητριακά που διατίθενται στην αγορά για τον τελικό καταναλωτή, ποπ-κορν και αραβόσιτος που προορίζεται για ποπ-κορν	750	Εκτός από το ρύζι.
1.4.5.	Προϊόντα άλεσης δημητριακών με εξαίρεση τα προϊόντα που απαριθμούνται στο σημείο 1.4.6	600	Εκτός από τα προϊόντα άλεσης ρυζιού.
1.4.6.	Προϊόντα άλεσης αραβοσίτου		
1.4.6.1	Προϊόντα άλεσης αραβοσίτου που διατίθενται στην αγορά για τον τελικό καταναλωτή	750	
1.4.6.2	Προϊόντα άλεσης αραβοσίτου που δεν διατίθενται στην αγορά για τον τελικό καταναλωτή	1 000	
1.4.6.3	Προμαγειρεμένη polenta έτοιμη για κατανάλωση	250	
1.4.7.	Αρτοσκευάσματα, σνακ δημητριακών και δημητριακά για πρωινό	400	Εκτός από τα προϊόντα με βάση το ρύζι. Περιλαμβάνονται μικρά αρτοσκευάσματα.
1.4.8.	Ζυμαρικά	600	Ζυμαρικά σημαίνει ζυμαρικά (ξηρά) με περιεκτικότητα σε νερό περίπου 12 %.

1.4.9.	Βρεφικές τροφές και μεταποιημένες τροφές με βάση τα δημητριακά για βρέφη και μικρά παιδιά ⁽²⁾	150	Εκτός από τα προϊόντα με βάση το ρύζι. Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για την ξηρή ύλη ⁽³⁾ του προϊόντος όπως διατίθεται στην αγορά.
1.4.10	Τρόφιμα για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς που προορίζονται για βρέφη και μικρά παιδιά ⁽³⁾	150	Εκτός από τα προϊόντα με βάση το ρύζι. Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για την ξηρή ύλη ⁽³⁾ του προϊόντος όπως διατίθεται στην αγορά.»